

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ
СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО
ВЕТЕРИНАРСКИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ИНСТИТУТ “ЗРЕЊАНИН”

СИМПОЗИЈУМ
ХVI ЕПИЗООТИОЛОШКИ ДАНИ СРБИЈЕ
SYMPOSIUM XVI EPIZOOTIOLOGY DAYS OF SERBIA

ЗБОРНИК
КРАТКИХ САДРЖАЈА
- BOOK OF ABSTRACTS -

Хотел "Војводина" - Зрењанин
06. - 07. новембар 2014. год.

Издавач / Publisher

Секција за зоонозе / Section for Zoonoses
Српско ветеринарско друштво / Serbian Veterinary Society

за Издавача / for the Publisher

Проф др Брана Раденковић Дамјановић

Главни и одговорни уредник / Editor in Chief

Др Тамаш Петровић, виши научни сарадник

Технички уредник / Technical Editor

Др Тамаш Петровић, виши научни сарадник

Штампа / Printed

SAGITTARIUS D.O.O. *Суботица*

Тираж / Copies: 200 примерака

ISBN 978-86-83115-25-9

ОРГАНИЗАТОРИ / ORGANISERS

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ СВД
ВЕТЕРИНАРСКИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ИНСТИТУТ “ЗРЕЊАНИН”

СУОРГАНИЗАТОРИ и ПОКРОВИТЕЉИ / CO-ORGANISERS

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР / GENERAL SPONSOR

NOACK & Co South East d.o.o.

СПОНЗОРИ / SPONSORS

PROVET d.o.o
EKOSAN d.o.o
MARLO FARMA d.o.o
FISH CORP. 2000 d.o.o

ДОНАТОРИ И ПРИЈАТЕЉИ СИМПОЗИЈУМА / SYMPOSIUM DONORS AND FRIENDS

KRKA-FARMA d.o.o. Beograd
VETERINA.INFO

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР / ORGANIZING COMMITTEE

Председник: др Тамаш Петровић
Секретари: др Дарко Бошњак, Ђорђе Јанку, проф. др Брана Раденковић-Дамњановић
Технички секретар СВД-а: Катарина Вуловић

ПРОГРАМСКИ И НАУЧНИ ОДБОР / SCIENTIFIC COMMITTEE

Тамаш Петровић, Мирослав Валчић, Иван Павловић, Соња Радојичић, Зоран Дебељак, Милош Петровић, Сава Лазић, Снежана Радивојевић, Бојана Гргић, Будимир Плавшић, Ђорђе Јанку, Александар Поткоњак

СЕКРЕТАРИЈАТ / SECRETARIAT

Александар Живуљ, Миланко Шеклер, Александар Томић, Тибор Молнар, Мирољуб Дачић, Славонка Стокић Николић, Слободан Станојевић, Слободан Максимовић, Драган Рогожарски, Милена Живојиновић, Милијана Нешковић, Братислав Кисин, Зоран Раичевић, Владимир Полачек, Ненад Јовановић, Бранка Видић, Бојана Гргић, Снежана Радивојевић, Божидар Љубић, Снежана Медић, Влада Теодоровић, Миленко Стеванчевић, Будимир Плавшић, Јелица Уселац, Ђорђе Јанку, Мирослав Ђирковић, Добрила Јакић-Димић, Дарко Бошњак, Мишо Коларевић, Милица Лазић, Марко Филиповић, Милош Петровић, Зоран Рашић, Слободан Илић, Љубомир Милић, Петар Миловић, Миодраг Николић.

ЗНАЧАЈ МУЗНИХ КРАВА У ЕПИДЕМИОЛОГИЈИ Q ГРОЗНИЦЕ

Радиновић М.¹, Бобош S.¹, Пајић М.¹, Галфи А.¹, Видић В.²

1.Пољопривредни факултет, Нови Сад

2.Научни институт за ветеринарство, Нови Сад

Кратак садржај

Coxiella burnetii је инфективни агенс од великог значаја у ветеринарској и хуманој медицини. Инфициране животиње су најчешће без клиничких симптома али могу излучивати коксијеле у великим количинама и кроз дуги временски период. Дуготрајно преживљавање узрочника у спољној средини и мала инфективна доза за човека додатно дају на значају овом узрочнику. Домаће животиње су најважнији извор инфекције за људе а посебан значај имају говеда овце и козе. Посебно треба истаћи значај малих преживата у време порођаја или побачаја као извора за ширење инфекције формирањем инфективног аеросола. Излучивање путем млека је на првом месту код говеда док код малих преживара је значајније путем фецеса, урина и лохија. Запати говеда могу бити са малим процентом инфицираних животиња, мање од 5% али постоје и запати у којима је проценат инфицираних преко 80%. *Coxiella burnetii* се одржава у ваздуху и ношена ветром може се пренети на удаљеност до једну миљу па инфекција људи овом бактеријом може да настане иако нису били у директном контакту са животињама. Преношење на људе путем млека инфицираних животиња није доказано једино је доказана могућност сероконверзије. У периоду од 30 месеци вршен је надзор на фарми музних крава над групом животиња које су биле серолошки позитивне на Q грозницу. Праћена је динамика излучивања узрочника путем млека као и појава клиничких симптома који могу да укажу на ову инфекцију. Од укупно девет огледних животиња побачај је забележен код само једне краве у четвртном месецу гравидитета. Код свих животиња је применом *PCR* метода доказано интермитентно излучивање узрочника млеком. Најмањи интензитет излучивања млеком је био током првих 60 дана лактације (16,6%), а највећи у периоду од 60 до 180 дана лактације (80%). *PCR* позитиван резултат добијен испитивањем стадног млека на фарми није доказ да је у млеку присутна инфективна форма *C. burnetii*.

Кључне речи: *Coxiella burnetii*, млеко, крава

¹ Миодраг Радиновић, доцент, Пољопривредни факултет, Нови Сад, radinovic@polj.uns.ac.rs, Станко Бобош, редовни професор, Пољопривредни факултет, Нови Сад, Марија Пајић, асистент, Пољопривредни факултет, Нови Сад, Аннамариа Галфи, истраживач сарадник, Пољопривредни факултет, Нови Сад, Бранка Видић, научни саветник, Научни институт за ветеринарство, Нови Сад Рад је део истраживања по пројекту ТР 31084

SIGNIFICANCE OF DAIRY COWS IN EPIDEMIOLOGY OF Q FEVER

Radinović M.¹, Boboš S.¹, Pajić M.¹, Galfi A.¹, Vidić B.²

1. Faculty of Agriculture, Novi Sad

2. Scientific Veterinary Institute, Novi Sad

Summary

Coxiella burnetii is the infectious agent of great importance in veterinary and human medicine. Infected animals are usually with no clinical symptoms but may exude *Coxiella burnetii* in large quantities over a long period of time. Long-term survival of pathogen in the external environment and low infectious dose for humans additionally provides importance of this cause. Domestic animals are the most important source of infection for humans and they are especially important in cattle sheep and goats. We should emphasize the importance of small ruminants during birth or abortion as a source for the spread of infection by forming infectious aerosols. Excretion through milk is most important in cattle and in small ruminants through feces, urine and lochia. Herd may be with small percentage of infected animals, less than 5%, but there are herds where the percentage of infected animals is over 80%. *Coxiella burnetii* is held in the air and carried by the wind can be transferred at a distance up to one mile so human infection with this bacteria may occur even though they were not in direct contact with the animals. Transfer to humans through milk of infected animals has not been proven it is only proven the possibility of seroconversion. In the period of 30 months was carried out surveillance on a dairy farm over a group of animals that were serologically positive for Q fever. The dynamics of pathogens secretion through milk and the occurrence of clinical symptoms that may indicate the infection were observed. From a total of nine experimental animals abortion was detected in only one cow in the fourth month of pregnancy. In all animals the application of the PCR method showed intermittently secretion through milk. The lowest intensity of secretion through milk was during the first 60 days of lactation (16.6%) and highest in the period from 60 to 180 days of lactation (80%). PCR positive results obtained by testing of tank milk on the farm are not proof that the milk presents infectious form of *Coxiella burnetii*.

Keywords: *Coxiella burnetii*, milk cows

¹ Miodrag Radinović, assistant professor, Faculty of Agriculture, Novi Sad, radinovic@polj.uns.ac.rs, Stanko Boboš, professor, Faculty of Agriculture, Novi Sad, Marija Pajić, teaching assistant, Faculty of Agriculture, Novi Sad, Annamaria Galfi, research assistant, Faculty of Agriculture, Novi Sad, Branka Vidić, research associate, Scientific Veterinary Institute, Novi Sad
The presented work is part of the research done in the project TR31084 granted by the Serbian Ministry of Education, Science and Technological Development